

НАВУКА ПРЫШЫЦЬ ГУЗІК

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «43».)
 — Плюс да таго з імі працаваў псіхалаг, прапануеца выконваць няглыбавыя заданні, якія «падказваюць», як паводзіць сябе ў той або іншай сітуацыі, — працягвае Святлана Паўлава. — А яшчэ мы спрабуем падзіць невялікія тэатрыялізаваныя імпрыз з даволі канкрэтнай мэтай — дзіцяч трэба нежк разнаволіць.

Усё ж самая вялікая цікаваць — да ўласнай кухні. Сродкі на яе абсталяванне шукалі паўсюль: у выніку дапамаглі і аб'яднанне жонкаў паслоў у Беларусі, і дабрачынная каталіцкая арганізацыя, і мясцовы прадпрыемствы. Затое цяпер у тэрытарыяльным цэнтры ёсць пліта, неабходная мэбля, халадзільнік і прадукты. Такім чынам, ёсць і заняткаў.

— Бяда ў тым, што часцінкам гэтым дзецям не надалася патрэбна ўвага ў родных сем'ях, некаторых з іх даводзіцца вучыць нібыта элементарным рэчам — умывацца, чысціць і прасваец вобратку, прышываць гузік, — заўважае Святлана Паўлава. — А тым больш мала хто умее гатаваць. Таму кухня — гэта добры шлях запойніць «прагал». Дзеці, зноў жа без аніякай «абавязальнасці», сумесна з выхавальнікамі гатуюць стравы па чарзе, накрываюць стол, мыюць посуд, прыбіраюць. І гэта ўсім вельмі падабаецца.

У планах на бліжэйшы час — стварэнне ўласнай ганчарнай майстэрні. Яшчэ ў цэнтры маюць намеру паспрабаваць уцягнуць дзіцяў у валанцёрскую працу. Дапаможа чалавек, якому цяжка рухацца, — ужо пэўна адказнасць. І гэта можа змяніць стаўленне да ўсяго наваколля, а таксама паспрыць знікненню спажывецкіх настроў.

— Адначасова мы імкнёмся, каб дзеці змянілі сваё стаўленне да ўласных бацькоў, каб паспрабаваць

зразумець іх праблемы, — падкрэслівае дырэктар Вілейскага тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Людміла Сляпцова. — Але пры гэтым не менш складаная задача — зрабіць усё, каб паглядзелі па-іншаму на свае абавязкі і бацькі. Мы рэгулярна наведваем такія сем'і, спрабуем дапамагчы ім псіхалагічна, а часам — і падтрымаць матэрыяльна, прынамсі, «гуманітаркай». А плюс да ўсяго арганізуем сумесныя мерапрыемствы дзіцяў і бацькоў — у адваротным выпадку знішчыць бар'еры ніколі не атрымаецца.

На працягу трох гадоў праз групы «падоўжанага дня» ў тэрытарыяльным цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва прайшлі 66 дзяцей. Можна заўважыць, што для не самага маленькага па памерах годага гэта і не так шмат, але пытанне — у рэальных магчымасцях. Сам па сабе пэўна незвычайна для Беларусі праект па сутнасці «каштуе» мясцовому бюджэту толькі зарплата выхавальнікамі. Усё астатняе «пацягнулі» спонсары — іх, ліцаў у Вілейцы, трэба проста шукаць.

— Наўняў меркаваць, што пасля заняткаў у тэрытарыяльным цэнтры ўсё дзеці адразу ж стануць выдатнікамі, — заўважае Людміла Сляпцова. — Але калі хоць траціна з іх зменіць «тройкі» ў школьным дзёніку на «пяцёркі» — гэта ўжо поспех. А поспех дваіны, калі ў закамлексаванага і абывавага да ўсяго дзіцяці з'яўляецца інтарс да жыцця. Толькі тады з'яўляюцца мэты і планы, думкі пра будучыню: работу і ўжо ўласную сям'ю. А значыць, ёсць надзея, што ў рэальнасці гэтыя дзеці будуць імкнуцца жыць лепш, чым іх бацькі.

Сяргей ГРЫБ. *Вілейскі раён.*

Яны перамаглі

«Выпускны» на вайну...

Тамара Андрэюна Крымава — малады сяржант у адстаўцы, узнагароджана ордэнамі і медалямі. У свае 87 гадоў яна з гонарам гаворыць пра свае пагонны і расказвае пра свае «доўгія вёрсты» доўгачаканай Перамогі...

— Мы з сям'ёй жылі ў сэрцы Беларусі — у Мінску на вуліцы К. Маркса, а я — вучылася ў 1-й школе. 21 чэрвеня 1941 года прайшоў мой выпускны вечар. У тым апошняй мірнай гадзіны, кружачыся ў вальсе, была шчаслівая закончана школа, атрыманы атэстат, а вакол усмешлівыя сьлёзы — разумная, таленавітая і цудоўная моладзь. Наперадзе нас чакала плённая працоўная жыццё. Але, на жаль, гэта былі толькі мары юнацтва. Будучая рэчаіснасць для нашага пакалення стала больш чым суровай.

— У тую сонечную, але далёкую ўжо не міруну, няздольную ранаць уся іх сям'я збіралася ісці на гарадское святэ — у Мінску на 12.00 намешлі адрыццё чарговай «жамчужыны» беларускай сталіцы — Камсамольскага возера. Многія людзі безтурботна гулялі па гарадзе, толькі па радыё час ад часу перадавалі папярэджанне аб магчымай паветранай атацы. А ўжо многія гадзіны ў поўным акружэнні гераніч змагаліся абаронцы Брэсцкай крэпасці і пагранічных заставаў, іваліся снарады і паміралі саваецкія людзі...

— Пры першых бамбёжках Мінска ўчарашня школьніца схавалася ў бамбасховішчы. У той момант яна думала, што вайна закончыцца вельмі хутка: верыла ў нашу Чырвоную Армію, верыла ў нашу сілу. Так, ні адзін мірны саваецкі чалавек у той дзень не заўважыў, не здагадаўся аб маштабах трагедыі, якая здарылася.

— Рушыліся мамы і будынкі, — успамінае Тамара Андрэюна, — Адзін пясок, ногі ў кроў. Елі сухары, якія хтосьці вы-

Страшна стала пазней, калі пасля налёту фашыскай авіяцыі я ўбачыла на вуліцах разбуранага горада акрываўленыя целы жанчын і дзяцей. Праз некалькі гадоў я зноў адчула тое ж, калі на маіх вачах у шпітале перавязвалі маладзёных дзіцяч без ног. Вось

— На заданнях страху не было, — расказвае ветэран. — Было адчуванне абавязку перад людзьмі і Радзімай. Нас часта бамбілі. Спалі ў палатках. Аднойчы на ноч пайшлі ў змялчану. Ганчэй, калі працнуліся ад палаткаў — адны варонкі. Паўнацвала...

— Аднойчы, у 43-м, пераважла сувязь. Мясце, ужо як камандзіра аддзялення зенітна-артылерыйскага палка, адправілі шукаць парывы. Ішла лесам. Раптам сярэд дрэў сілуэты людзей — гітлераўцы. Мільганула думка: «Загінуць нельга — адрамантаваць лінію змагу толькі я адна!». Паўзла. Бог злітаецца ў іх — ворагі не заўважылі. Парывы знайшла хутка. Калі сувязь наладзіла, то перадала ў штаб звесткі пра фашыстаў. У той момант пра сябе не думала, трэба было ратаваць ад засады нашых байцоў. На шчасце, дапамога прыйшла хутка. У лясной схватцы выстаяў знішчыў. Пасля бою за смеласць і вынаходлівасць мне падабравалі камандзіра і дзячаты...

— Пасля памяткага «выпускнога балю», — кажа Тамара Андрэюна, — я шмат гадоў праявляла на вайне. І ад хвалявання перад маім гадоўным у жыцці наступленнем — аперацыя «Баграціён» не змагла заснуць: эмоцыі, эмоцыі і эмоцыі. Тэя ж пацудзі былі і ва ўсіх байцоў, афіцэраў — нас чакала любімая і шматпакатная Беларусь...

— Ужо 10 ліпеня яна ішла па вуліцы роднага горада. Увесь у руінах, але не зломлены і не скораны, ён сустракаў сваіх высяцілаў. А побач з Тамарай ішоў яе будучы муж. Для многіх у тым летнім дні пачыналася новае жыццё...

Арына ШОСТАК.

ПРАКАЦІ, НАВУЧЭНЕЦ, НА ЭНЕРГАНАСЫЧАНЫМ ТРАКТАРЫ!

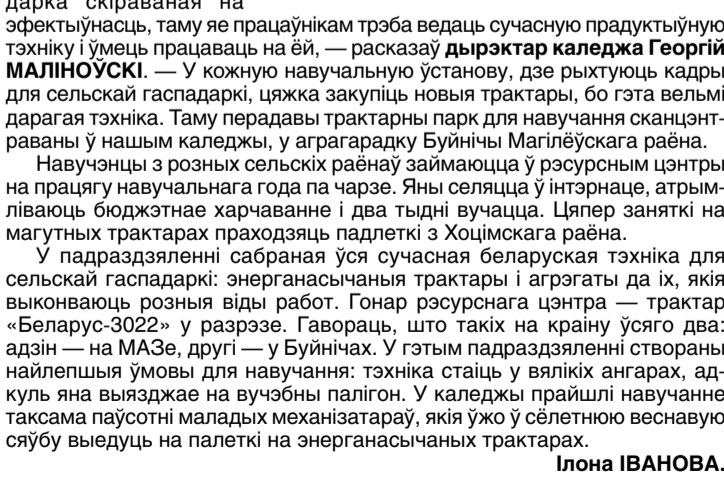
Будучыя механізатары Магілёўшчыны асвойваюць перадавую тэхніку

У Магілёўскім прафесійным аргале-сатарыяльным каледжы імя Арлоўскага адкрылася падраздзяленне для падрыхтоўкі навучанцаў для працы на сучаснай сельскагаспадарчай тэхніцы.

— Сельская гаспадарка скіраваная на эфектыўнасць, таму яе працаўнікам трэба ведаць сучасную прадуктыўную тэхніку і ўмець працаваць на ёй, — расказваў дырэктар каледжа Георгій МАЛІНЦОУСКІ. — У кожную навукальную ўстанову, дзе рытухуюць кадры для сельскай гаспадаркі, цяжка закупіць новыя трактары, бо гэта вельмі дарагая тэхніка. Таму перадавыя трактарны парк для навучанцаў скаанцэнтраваны ў нашым каледжы, у аграгарадку Буінічы Магілёўскага раёна.

Навучанцы з розных сельскіх раёнаў займаюцца ў рэсурсным цэнтры на працягу навукальнага года па чарзе. Яны селяцца ў інтэрнаце, атрымліваюць бюджэтнае харчаванне і два тыдні вучацца. Цяпер заняты на магутных трактарах праходзяць падлеткі з Хоцімскага раёна.

У падраздзяленні сабраная ўся сучасная беларуская тэхніка для сельскай гаспадаркі: энерганасычаныя трактары і аргатары да іх, якія выконваюць розныя віды работ. Гонар рэсурснага цэнтру — трактар «Беларус-3022» у разрэзе. Гавораць, што такіх на краіну ўсяго два: адзін — на МАЗе, другі — у Буінічах. У гэтым падраздзяленні створаны найлепшыя ўмовы для навучанцаў: тэхніка стаіць у вялікіх ангарх, адкуль яна выязджае на вучэбныя палігон. У каледжы прайшлі навучанне таксама паўсотні маладых механізатараў, якія ўжо ў сёлетнюю веснавую сябу выведдуць на палеткі на энерганасычаных трактарах.

Ілона ІВАНОВА.

ШКОЛЕ-ІНТЭРНАТУ АД «САРДЭЧНЫХ» СТУДЭНТАЎ

Прыватны Інстытут правазнаўства правёў гэтым годам чарговую дабрачынную акцыю для выхаванцаў дапаможнай школы-інтэрната г.п. Бягомль.

Студэнты, выпускнікі, а таксама рэктарат, выкладчыцкі склад і іншыя супрацоўнікі інстытута наладзілі традыцыйны конкурс велікодных кулічоў і выставу дэкараціўна-прыкладной творчасці студэнтаў ВНУ і выхаванцаў дзіцячага дома. На ўрачыстым адкрыцці выставы з вільнымі словам выступіў свашчэнік Свята-Васкрэсенскага прыхода Кірыя Шолкаў. Студэнты арганізавалі таксама канцэрт аўтарскіх песні і паказалі спектакль. Дарчы, у Інстытуту правазнаўства ўжо каля дзесяці гадоў дзейнічае валанцёрскі студэнцкі праект «Сардэчнасць», удзельнікі якога дапамагаюць дзіцячым дамам сталіцы і згаданай вышэй бягомльскай дапаможнай школе-інтэрнату.

Святлана БАРЫСЕНКА.

Чырвоная змена
 РЕГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ №12 ад 19 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Заснавальнік газеты — установа «Рэдакцыя газеты «Звязда»; грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».

Галоўны рэдактар Уладзімір НАРКЕВІЧ. Адказны за выпуск — намеснік галоўнага рэдактара Анатоль СЛАНЕУСКІ. Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкая, 10А. Кантактны тэлефон: 292-44-12. e-mail: posts@tut.by; info@zvuzda.minsk.by. Газета адрадкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД №02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Тыраж 33.310. Нумар падпісаны ў 19.30.

Гурт «Нестандартны варыянт»: «Беларускамоўную песню запісалі за дзень...»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «43».)
 — Наўжо вы адзначылі 10 гадоў «Нестандартнага варыянта» і вырашылі на гэтым пастанавіць кропку?

Міх: Я не магу сказаць, што гэта кропка — цалкам магчыма, што яшчэ і праз 20 гадоў адроджаны гурт будзе існаваць. А ўвогуле ён пастаянна дзейнічае, бо нас у складзе засталася ўсяго двое. Але з намі цяпер няма Руслана, наш сябар ды-джей Шлаг больш займаецца іншай, электроннай музыкой, ды самі мы пасталелі. Мы з жонкай цяпер чакаем дзіця, у Васіля дазучаем расце, і мы ўсё больш разумеам, што ў жыцці шмат чаго важнага, акрамя музыкі. Але зараз трэба адпачыць. Трэба расставіць прыярытэты — мне ўсёго толькі 30, а я ўжо адчуваю сябе на 60 гадоў, толькі ўсёго было перахаты і ў творчасці, і ў стасунках. Цяпер хачу зрабіць так, каб мне было цікава проста жыць, выхоўваць дзіця, клапаціцца пра сваю сям'ю, умець радавацца дробязям. Хоць музыка не адпускае: бывае, іду па вуліцы, нейкі радок прадумляецца, на ўсякі выпадак запісаваць яго — а раптам некалі спатрыбіцца?

Пра Бродскага і Ано Шаркунову

— Папярэдні ваш альбом стаў адкрыццём у тым сэнсе, што, аказваецца, можна пакласці на рэп... Бродскага і Варцінскага. Раней мне падавалася, што гэта рэп несумяшчальныя. Вы прапрабавалі «агучыць» любімыя пазтэа?

Міх: Не, гэта таксама быў эксперымент, збег абставінаў — але атрымалася прыхожа. Зноў жа, гэта нестандартны варыянт — мы заўжды робім тое, што нам падабаецца, наасуперак модзе, не зважаючы на тое, рэп гэта ці рок, гапоўнае, каб атрымліваўся музыка. А так мы не ведаем класіку — у сэнсе, ведаем, што яны ёсць, але не настолькі глыбока знаёмыя з іх творчасцю. Хіба што Аня Барто ўзгадваецца з лёгкасцю.

Базыль: Я цяпер дзякуючы дацце ведаю ўсіх дзіцячых пісьменнікаў, якія толькі існуюць — і класікаў, і сучаснікаў.

— А гасюць з беларускіх музыкантаў — не субарто-альтар-націўшыкаў, а прадстаўнікоў эстрады — можаце паслухаць для ўласнага задавальнення, ці гэта зусім не ваша?

Міх: Чаму не. Калі казаць пра эстраднікаў, то мне вельмі падабаецца, як працоўваюць Ано Шаркунову — вельмі ўдала падабраны і песні, і вобраз. Той жа Кубышкін робіць яшчэ спевака Германа, але

з Шаркуновай нікага параўнання. Гэта якаясь, добра зроблена «па-па». Да старэйшага пакалення адчуваю, хутчэй, павагу, чым слухаю іх для душы. Вельмі сімпатычныя таксама «Без білета», «Яліскі», «Нейра Дзюбель» — але гэта ўжо не эстрада...

Пра «сакрэтны аб'ект» МТЗ

«Нестандартны варыянт» ніколі не хаваў, што музыкім не зарабляе, гэта, хутчэй, пазыцівае хобі. Таму і лёс у гурта нестандартны, зусім нават не творчы: абодва ўдзельнікі, скончыўшы ў свой час політэхнічны ўніверсітэт, дагэтуль працуюць на Мінскім трактарным заводзе, у «Ліцейцы». «Але «ліцейка» — гэта ўтрыравана, — тлумачыць Міх, — працуюць у ліцейным корпусе, але самі не л'юбят метал, мы інжынерна-тэхнічнае зв'язно, можа скажаць, смеямымі падраць». — «Мафія», — смеецца Базыль.

— Памятаю, гадоў пяць таму падчас адной з пафасных айчынных музычных прэмій усе ўдзельнікі прыйшлі на цырымонію ў вярочных уборах і на лімузінах, а вы — усе ў белым і на трактары «Беларус»...

Міх: Так, было.

— Увогуле, кіраўніцтва завода часта ідзе вам насустрэч у творчых пытаннях?

Базыль: На жаль, не. Апошні выпадак быў, калі здымалі з нашым удазлам перадачу «Off Stage Life» — планавалася зрабіць сюжэт, што мы робім неспасадна на працоўных месцах. Здымачная група пісала заплыт кіраўніцтву, але атрымала адмову.

— Можна, у вас вырабляецца штосці сакрэтнае?

«Калі мы рэцэпіравалі песню «У небе» на рускай мове, то нічога не атрымаліся! Лезе беларуская з падсвядомасці...»

Базыль: Відэа, так. Спужаліся раскрыць сакрэты вытворчасці.

Міх: Наўняў, гэта з іншых меркаванняў — камера можа наздымаць што заўгодна, а потым дзядзця даўга тлумачыць вышэйшаму кіраўніцтву, што ды як.

— Тады як выкручваецца з канцэртамі?

Базыль: Якраз на гэты конт ніякіх праблем з начальствам не ўзнікае.

Міх: У асноўным гэтыя праблемы мы плануем, пачынаючы з пастылі — дзесьці паўгода на заводзе была чатырохдзёнка, і пятніца, субота, нядзеля былі ў нас выхаднымі. А пачынаючы выступаць у асноўным у Беларусі — у лобчы пункт нашай краіны можна даяць за 4-5 гадзін, так што нармальна паспяваем ту-

ды і назад. Міжнародных фестываляў, напрыклад, у Расіі, ва Украіне цяпер значна менш, выязджаюць на лепшым выпадку раз у год, а так мы часта беларускі выканавы.

Пра мову і псыхэ Мулявіна

— Дарчы, пра «чыста беларускіх». Вельмі многа слухачы, у тым ліку ія, абедзюма рукамі гора-віталі вышы беларускамоўныя эксперыменты — апрацоўку «Паветранага шара» Волскага і цудоўны пераклад уласнай песні «У небе». А па жыцці ў вас як з мовай?

Базыль: Мне вельмі падабаецца, але ў школе ў мяне па беларускай было трэі балы — прагладу не так даўно свай атоцат і жахнуўся. І не тое ж каб нейкі лайдак, у мяне проста дрэнна складаліся стасункі з настаўнікамі.

— Можна, цяпер яны паслухаюць гэту песню і зразумеюць, што не мелі рацы?

Базыль: Ага, скажуць: «Мы памыліліся ў тваіх ведах, Вася, вярні, калі ласка, атэстат!». (Рагочам)

Міх: А мне вельмі падабаецца беларуская мова. Магчыма, проста цяпер і не гатовы адрозніваць на беларускую (пераходзіць на беларускую. — Аўт.), але «У небе» адчуваўся змяніна маю свядомасць. Дзякуючы гэтым эксперыментам мы пазнаёмліліся з вельмі цікавымі людзьмі — той жа куратар праекта «Тузін гоіты» Сяргей Будкін, які актыўна прапагандаваў родную мову. Я беднага Сяргея замучыў — ён прапанаваў нам зрабіць пераклад яшчэ мінулай вясной, а я ўсё адкладваў на заўтра, пасля заўтра, «няма часу, пераклад не падабаецца» і г.д. Але потым мы ўсё ж прыйшлі і запісалі песню за адзін дзень — без рэпетытыў, але затое з душой. Бо калі нам ідэя не падабалася б, мы за яе не ўзяліся б. Напрыклад, мне нядаўна прапанавалі на «Славянскім базары ў Віцебску» выконваць на беларускай мове дзве песні «Песняры».

Базыль: Спяваць або чытаць?

Міх: Менавіта спяваць. Але я адмовіўся.

— ?

Міх: Бо я паслухаў гэтыя песні — там жа раскладзеныя галасы для розных дыяляктаў, які мы ніколі не зможам зрабіць. І я палічыў, што гэта будзе проста смешна, спрабаваў нам удаць пераспяваць тое, што Мулявін рабіў для мноства вакалістаў.

— А калі прапануюць далей эксперыментавач на беларускай — скажам, той жа перакладчык, з якім вы працавалі ў праекце «Тузін. Перазавузка»?

Базыль: Толькі калі з перакладчыкам, бо самі нам будзе вельмі цяжка штосці годнае стварыць на беларускай мове.

Міх: Дарчы, злавіць сябе вольна чым. Мы калы двух месяцаў не выступалі, першай у гэтым годзе была «Рок-каранавіцы», цяпер толькі пайдуць канцэрты. І калі мы сёння рэцэпіравалі песню «У небе» на рускай мове, то нічога не атрымалася! Лезе беларуская з падсвядомасці, выходзіць слова так, слова гэтак, 25 хвілін прамучыліся, узгадваючы рускамоўную версію.

— То выконваеце лепш беларускамоўную, яна і гучыць цал-

«Трэба расставіць прыярытэты — мне ўсёго толькі 30, а я ўжо адчуваю сябе на 60 гадоў, толькі ўсёго было перахаты і ў творчасці, і ў стасунках. Цяпер хачу зрабіць так, каб мне было цікава проста жыць, выхоўваць дзіця, клапаціцца пра сваю сям'ю, умець радавацца дробязям»

кам натуральна, без памылак і ўсякага няправільнага акцэнту.

Міх: Зразумела, натуральна. Мы ж з Барысава!.

Пра землякоў і дабрачыннасць

— Больш за дзесяць гадоў, як вы жыцеце ў Мінску. Сувязь з маёй радзімай падтрымліваеце?

Базыль: Апошнія некалькі выхадных я езджу ў Барысаў і дапамагаю бацькам клеціць шпалеры. Яны ўдава і не спраўляюцца, бо мама пачынае клеціць, а тата «вававаць» з ёй, таму клічуць мяне.

Міх: А ў мяне чэпча ў Барысава, таму пастаянна там бываю.

— У родным горадзе, пэўна, і выступаеце часцей?

Міх: Так, і заўжды робім для барысаўчан вялікі зніжкі.

— Можна, ішлі з БАТЗ хварэеце?

Абодва: Безумоўна!

Міх: Калі яшчэ БАТЗ не гуляў у нашых вышэйшых лігах, каманда толькі была створаная, а я ўжо быў іх бальшышчыкам і ездзіў з імі па гарадах Беларусі. Але потым сышоў з гэтай тусюккі, бо фанаты на мяне скрывае паглядвалі: я насуў байку, на якой былі намаляваныя злыя негры, а ў свядомасці іншых людзей рэп і футболь былі несумяшчальныя. Так што я адшоў ад футбола і заняўся цалкам музыкой.

— Дарчы, тамтэйшыя функцыянеры не звярталі да вас з прапановай прывучаць да БАТЗ калі не гімн, то якую-небудзь бальшышчыную «крычалку»?

Міх: Не ведаю, паверыце ці не, але ўвогуле ніякай сур'ёзнай, талковай прапановы за 10 гадоў існавання мы не атрымалі. Толькі

Сёння ў клубе танцы

Начныя клубы — адны з самых папулярных месцаў адпачынку сярод сучасных гараджан. Сёння клуб працуе без выхадных дзён і без пераняўчкі на абед, збірае пад адным дахам людзей розных узростаў і пакаленняў, сцраюцца паміж імі межы. Іншымі словамі, аналаг саваецкага Дома культуры, куды ішлі на танцы, які на святэ, адшоў у нябыт, а сучасныя клубы і тусюшчыцы на абложках былых дыскаў стварылі новую культуру — культуру клубнага жыцця, якая жыць па сваіх правлах і законах. Спадаюцца, што маёй практык хаджэння па сталічных клубах хопіць для таго, каб дапамагчы яшчэ адной аблуднай душы знайсці сваё месца сярод заўятых клубераў нашага жыцця.

Парады клубным «перцам» (юнакам) і «чыкам» (дзяўчатам):

1. Вызначыце мэтэ
 Як ні дзіўна, кожны тусюшчык у клубе мае сваю мэтэ і выконвае сваю ролю. Разбярэмся з першым. Калі вы хочаце патусавацца па поўнай праграме, зрабіць гэта, хутчэй за ўсё, атрымаецца на студэнцкай вечарыні ў будны дзень. Калі ж кажаць і гэта месца, каб сябе паказаць і на іншыя паглядзець, то выбіраўся на вечарыны, якія праходзяць толькі па выхадных. Правільна паступальна мэта дапаможа вам не быць бальнай варонай сярод клубераў і адчуваць сябе сярод сваіх братоў па духу. Тым больш, што кожны клуб мае свой кантынгент і свой імідж, а кожная тэматычная вечарына мяркуе і пэўны тыпаж маладых людзей. Таму сёння перагоднасць, што, прыйшоўшы на мяне

вечарыну, вы будзеце не ў зададзенай на гэтую ноч фармаце. Вам гэта патрэбна?

2. Кандуктар у клубе
 Не думаю, што вярта чарговы раз нагадаць пра фізік-кантроль. Пра яго тут сцяг і непадуцкіх, але хто ходзяць легенды. Але і гэты бастыён пры пэўных умовах можа на ўзяць. Па-першае — імкніцца выглядаць як мага старэй і заўсёды майце з сабой дакументы, каб пацвердзіць, што мама дома з дубцом не сядзіць. Быў выпадак, калі ахоўнік прымуціў 20 хвілін сядзець пад дзвярыма дзівучыну, пакуль ён не спойнілася 18. Па-другое, у кожным клубе свой дрэс-код. Напрыклад, у адным месцы дзяўчаты павінны быць на абвасах і ў вярочніх сукенках, а ў іншых не пусцяць у джынсах і максіках. Гапоўнае — выглядаць ахайна і сэксуальна і арыентавацца на пункт 1. Звярніце ўвагу на абутак. Яны расказае пра вас усё, што хоча ведаць ахоўнік. Па-трэцяе, нават калі вас не пусцілі, не задзірайцеся з фізік-кантролем. Яны, як кандуктары ў трайле-бусе, крычкі-крычкі, што табе адзін прыльняк, а ўсё адно пшціць дзвядцятую і адзінцавую. Калі фізік задае вам пытанні, але памятайце, што маўчанне — золата. Гэта праверка на вашу адэкватнасць і цяроасць. Універсальнае правіла для ўсіх клубуў — п'яных туды не пусцяюць! Па-чвёртае, не імкніцца зразумець логіку фізік-кантролю. Мудрасць клубнага жыцця прыходзіць з вопытам і знаёмствамі.

3. Маска, я я паспала
 Клуб — тэатр, а людзі ў ім акцёры. Нахай не сярду на мяне

Збіраюцца на тусюку вялікай кампаніяй, збярыце і вашы сябры. У тым сэнсе, што ўсе павінны выглядаць на вышэйшым узроўні. У адваротным выпадку падзеі будуч развівацца на двух сцэнарыях: або вас не пусцяць усё, або толькі некаторых. Лепей такіх сітуацый пазбягаць і адпачываць, як павалі.

6. Клубныя раманы

Разам з курортнымі раманами з'явіліся клубны і клубны. Ні сакрэт, што ў клубе пануе атмасфера свабоды і радасці жыцця. На гэтай хвалі ўсеагульнага святэ вы можаце сустраць свайго прынца або прынцэсу. На жаль, пункт 3 раскрывае сутнасць такіх сустрач. Агільнае пацудзі ў вас безумоўна ёсць. Гэта любоў да клубуў. Дарчы, сцэнарнаў развіцця вашага рамана можа быць вялікая колькасць. І я не бяруся адказаць за ўсіх. Аднак асабліва не спадаўваюцца знайсці ў клубе сваю палавіну